

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 78g/2016

privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 68 și 69 din Legea nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și a articolelor 5 lit. b) și 17 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000
(controlul legalității actelor autorității publice locale)

CHIȘINĂU

8 iulie 2016

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA, *judecători*,
cu participarea dlui Eugeniu Osipov, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 27 iunie 2016,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 8 iulie 2016 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolelor 68 și 69 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și a articolelor 5 lit. b) și 17 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, ridicată de Vitalie Palega, reprezentant al I.P. „GAZPROIECT” în dosarul nr. 3-1069/15, pendinte la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

2. Sesizarea a fost depusă la Curtea Constituțională la 27 iunie 2016 de către judecătorul Nadejda Mazur din cadrul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 2 aprilie 2015, Consiliul municipal Chișinău a modificat decizia sa din 2 octombrie 2014, prin care a transferat în proprietate către I.P. „Gazproiect” un teren aferent clădirii ce aparține acestuia cu drept de proprietate.

4. Nefiind de acord cu decizia din 2 aprilie 2015, oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a adresat Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, cu cerere de chemare în judecată către Consiliul municipal Chișinău, intervenient accesoriu I.P. „Gazproiect”, prin care a solicitat anularea acesteia, invocând că decizia a fost adoptată cu încălcarea legislației în vigoare.

5. La 14 martie 2016, reprezentatul intervenientului accesoriu a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolelor 68 și 69 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și articolelor 5 și 17

alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

6. Prin încheierea din 21 iunie 2016, instanța a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art.140) sunt următoarele:

Articolul 6 Separația și colaborarea puterilor

„În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.”

Articolul 109 Principiile de bază ale administrării publice locale

„(1) Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

(2) Autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

[...]”

Articolul 112 Autoritățile satești și orășenești

„(1) Autoritățile administrației publice, prin care se exercită autonomia locală în sate și în orașe, sunt consiliile locale alese și primarii aleși.

(2) Consiliile locale și primarii activează, în condițiile legii, ca autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din sate și orașe.

(3) Modul de alegere a consiliilor locale și a primarilor, precum și atribuțiile lor, este stabilit de lege.”

8. Prevederile relevante ale Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală (publicată în M.O.,2007, nr. 32-35, art. 116) sunt următoarele:

Articolul 68 Împuternicirile oficiului teritorial al Cancelariei de Stat

„(1) În cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritățile locale

emittente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială.

(2) În cazul exercitării controlului obligatoriu al legalității, sesizarea oficiului teritorial al Cancelariei de Stat trebuie făcută într-un termen de 30 de zile de la data primirii copiei de pe act.

(3) În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat.

(4) În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă și-a menținut poziția sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorității locale emittente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.”

Articolul 69

Sesizarea directă a instanței de contencios administrativ

„(1) În cazul în care consideră că actul poate avea consecințe grave, în scopul prevenirii unei pagube iminente, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza direct instanța de contencios administrativ după primirea actului pe care îl consideră ilegal, încunoștințând de îndată autoritatea locală emitentă.

(2) Odată cu sesizarea instanței de contencios administrativ, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate cere acesteia suspendarea actului contestat sau dispunerea unor alte măsuri provizorii.

(3) În termen de 3 zile de la primirea sesizării, instanța de contencios administrativ, după audierea părților vizate, decide asupra suspendării actului și/sau dispunerii unor alte măsuri provizorii solicitate de oficiul teritorial al Cancelariei de Stat.”

9. Prevederile relevante ale Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (republicată în M.O.,2006, ediție specială din 3 octombrie 2006) sunt următoarele:

Articolul 5

Subiecții cu drept de sesizare în contenciosul administrativ

„[...]”

b) Guvernul, Cancelaria de Stat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat, președintele raionului și primarul - în condițiile Legii privind administrația publică locală;

[...]”

Articolul 17

Termenele de adresare în instanța de contencios administrativ

„[...]”

(2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat, Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru drepturile copilului sesizează instanța de contencios administrativ în termenele prevăzute de legile organice cu privire la activitatea acestora.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În motivarea excepției autorul susține că prevederile criticate împuternicesc oficiul teritorial al Cancelariei de Stat cu efectuarea controlului de legalitate al actelor adoptate de consiliile locale în timp ce Legea nr. 64 din 31 mai 1990 cu privire la Guvern nu prevede astfel de atribuții.

11. Astfel, autorul excepției susține că prevederile legale criticate încalcă principiul separării și colaborării puterilor și principiul autonomiei administrației publice locale și, prin urmare, contravin articolelor 6, 109 alin. (1) și (2) și 112 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și a Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de Vitalie Palega, reprezentant al I.P. „GAZPROIECT” în dosarul nr. 3-1069/15, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Curtea menționează că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie articolele 68 și 69 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și articolele 5 lit. b) și 17 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, dispozițiile cărora abilitază oficiul teritorial al Cancelariei de Stat, în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, cu dreptul de a sesiza instanța de contencios administrativ.

16. În speță, Curtea reține că autorul excepției pretinde că normele legale criticate sunt contrare articolelor 6, 109 alin. (1) și (2) și 112 din Constituție.

17. Curtea reține că prerogativa cu care a fost investită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție presupune stabilirea corelației dintre normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinenta prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

18. Totodată, Curtea subliniază că, potrivit articolului 24 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 39 din Codul jurisdicției constituționale, sesizarea trebuie să fie motivată și să cuprindă obiectul și împrejurările pe care subiectul își întemeiază cerințele.

19. Curtea observă că, deși prevederile legale criticate reglementează modul de verificare a actelor autorităților administrației publice locale de către oficiul teritorial al Cancelariei de Stat, totuși, acesta din urmă **nu are dreptul de a anula actele autorității administrației publice locale emitente**, în cazul în care consideră că actul poate avea consecințe grave, limitându-se doar la sesizarea instanței de contencios administrativ.

20. Astfel, Curtea nu poate reține critica textului legii în raport cu dispozițiile articolului 6 din Constituție privind separarea puterilor în stat, întrucât oficiul teritorial al Cancelariei de Stat nu poate interveni în realizarea actului de justiție și, prin urmare, controlul legalității actelor nu poate fi privit ca o încălcare a principiului separației puterilor în stat.

21. Referitor la pretinsa încălcare a principiului autonomiei locale, garantat de articolul 109 alin. (1) și (2) din Constituție, Curtea menționează că efectuarea controlului de legalitate al activității autorităților administrației publice locale este de natură administrativă și nu afectează autonomia acestora, or, acest gen de control este prevăzut și în acte internaționale.

22. În acest sens, Curtea relevă că, potrivit articolului 8 al Cartei Europene a Autonomiei Locale, controlul administrativ asupra activității autorităților administrației publice locale se exercită în formele și în cazurile prevăzute de Constituție sau de lege, iar acesta nu trebuie să privească, în mod normal, decât asigurarea respectării legalității și a principiilor constituționale. De asemenea, conform alin. (2) al aceluiași articol, **controlul administrativ poate totuși să includă un control de oportunitate, exercitat de către autoritățile ierarhic superioare, în ceea ce privește sarcinile a căror executare este delegată administrației publice locale.**

23. În același timp, Curtea menționează că norma articolului 112 din Constituție, care stabilește componența administrației publice locale și modul de alegere a acesteia, nu are incidență în prezenta cauză.

24. În lumina celor expuse, Curtea reține că, în lipsa argumentelor care ar demonstra în ce măsură prevederile legale contestate încalcă normele constituționale invocate, sesizarea este nefondată și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolelor 26 alin. (1) și 31 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (1) și (3), 64 din Codul jurisdicției constituționale și pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a articolelor 68 și 69 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și a articolelor 5 lit. b) și 17 alin. (2) din Legea contenciosului

administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, ridicată de Vitalie Palega, reprezentant al I.P. „GAZPROIECT” în dosarul nr. 3-1069/15, pendinte la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 8 iulie 2016
DCC nr. 44
Dosarul nr. 78g/2016